

Consello de Galiza

Buenos Aires, 22 de febrero de 1957.-

Señor
D. César Alvajar
Rue D'Asass 78
París VII

FRANCIA

Meu ben recordado Alvajar:

Fai tempo teño lido algúns artigos teus, publicados en "La Nación" de Santiago de Chile -onde residio dende fai 17 anos- e tamén no diario "El Sur" de Concepción no que fun durante 3 anos redactor "columnista". Gustáronme moito especialmente pol-a sutileza do estilo no que campea o teu insobornabel "xeito" galego de dicir cousas interesantes en tono menor, n'un modo de dialogar ou monologar de "tí pra mín". Dende que empecei a lerte tiven mais de vinte veces gana de escribirche. Non-o fixen por pura "nugalla", eisplícabel habida conta de que tiña que facer catro artigos cada semana pra ganar a vida. E despois de eso non me quedaba "xor" pra escribirlle nin a familia. Fagoo oxe, a unha hora de ter lido o teu derradeiro traballo, publicado no diario "El Mundo" de esta cidade, tidoado "La ilícita neutralidad". !Unha preciosidade de forma e de contido! Que nos gustou moito a min e a Abaira, en cuia casa xanto e traballo todol-os días. Mais, non é somentes pra falar dos teus artigos pol-o que che escribo esta carta, senon que moi especialmente, pra che falar de cousas que che poden interesar a tí e que lle importan moito a Galicia.-

Viñen a Bos Aires no mes de xulio como delegado dos galegos de Chile ao 1º Congreso da Emigración Galega, que, dito sea de paso, resultou un dos mais estraordinarios acontecementos da emigración nosa nas Américas, pol-o que concerne á súa insospeitada forza espritoal creadora e pol-o que siñificou -sin decil-o- a mais imponente manifestación de republicanismo feita en Bos Aires dende que terminou a guerra civil. Participei no Congreso e en varios aitos colaterales, incluso n'unha velada académica en homaxe a Lengua Galega na aula Magna da Facultad de Filosofía y Letras da Universidad de Buenos Aires na que me tocou participar co tema: "El idioma gallego en el hogar, en la canción y en el trabajo!"-

Ao terminar os traballos do Congreso, a Comisión Organizadora encargoume de ordear, n'un volumen de 300 páxinas, todol-os documentos, informacións, poñencias, ditámens etc., pra que constituía un documento de historia e de información. Pra que poidas facerte unha idea de cómo se traballou direiche que aituaron seis comisións según os puntos do temario sobre 58 poñencias. Mándoches o ditámen da Comisión que tratou o tema Arte e Cultura, pra que vexas con que minuciosa seriedade se estudiou. Estando eu n'iste traballo enfermei e tuven que ser internado no Centro Galego durante dous meses, onde me

//

//deixaron novo. Agora recomenzo a tarefa. Entre os traballos leeuse o teu, interesantísimo, referente a necesidade de ter en París un representante de Galicia. Sobre él non recaeu ditámen e pasouse ao Consello de Galicia, xa que a túa proposta, máis que unha aprobación do Congreso, que sería unánime, require a decisión de poñel-a en práctica inmediatamente. E neso estamos.-

Volvemos a ler e reler a túa proposta e, parécenos que iste e o intre preciso. Coidamos que en Hespaña ocurrirán cousas a longo ou a curto prazo, e non queremos nin debemos estar desconeitados cando esas cousas ocorran. Por outra parte, Gordón Ordáx, chegará eiquí moi pronto n'un viaxe por toda América, que eu supoño que non é de turismo. Estuvo fai pouco en Chile onde falamos moito. El está en excelente posición con referencia a Galicia. Por eso nós eiquí queremos enlazar con él, e poñel-o en contaio cos núcleos politicamente máis vivos da coleitividade galega, que e, dito sexa de pasada é máis vital que tén aquí o republicanismo peninsular. Incluso pensamos facerlle un grande homenaxe coleitivo no seu carácter de Xefe do Goberno republicano en eisilio, ao través do Consello de Galicia.-

O Consello de Galicia é unha institución simbólica, un pouco vagarosa, fundada por Castelao, co propósito de gardar, conservar e divulgar o senso que tiveron as eleicións do 12 de febreiro de 1936 e o Plebiscito pol-o Estatuto. Non é un goberno en eisilio, mais virtualmente foi recoñecido e aceptado oficialmente por todol-os seitores galegos de carácter democrático e republicano, así como por vascos e cataláns, como entidade representativa dos derradeiros aitos da vontade popular galega. Por eso está integrado solo por Diputados, asesorado por Comisións especiais. Este Consello tivo, e sigue tendo, un coidado eisquisito de non polemizar, discutir, nin xiquer participar, nos pleitos e loitas de menor nin de mayor cuantía que se teñen que producir n'unha coleitividade composta por máis de 300 mil personas. Por eso goza oxe dos máisimos respetos mais alá e por enriba do ben e do mal. Pois ben, este Consello de Galicia, sería o que lle estendería as credenciais ao representante de Galicia en París, xa que, oxe por oxe, e Buenos Aires onde reside o maior número de galegos republicas e demócratas do mundo, especialmente con senso, emoción e vocación políticas.-

Agora, o problema é o da persona que ostentaría a dita representación. Non coido que poida ir de Galicia por dúas razóns: 1º -Porque o noso grupo de Galicia está traballando maravillosamente no orden inteleitual e cultural; pero, no que se refire a política están un pouco na lúa; non admiten "nin esto nin aquilo", i-agardan a vel-as vir, n'unha aitude cuáseque de nihilismo político; é nós necesitamos xentes con aitudes afirmativas e positivas, politicamente falando. Sobre todo no que atingue á nosa posibel representación en París. A segunda razón e de orden económico. Nin os de Galicia nin os de eiquí, poderían soste esa representación na forma axeitada e decorosa con recursos propios. De aquí tampouco pode ir directamente ninguén, primeiro por as mesmas razóns económicas, e logo por non ter a man persoa que poida facel-o, sobre todo persoa de absoluta confianza política, pois as que hai fannos moita falta eiquí. Tanto que cicáis eu non volva a Chile. Os amigos de Bos Aires obliğanme a quedarme con eles, e meu quédome.-

//

//A solución sería, pois, que o noso representante xa estuvera ahí, con unha base de vida en París. N'ise caso, o Consello de Galicia faceríalle unha asignación como complemento, que lle permitiría aytuar có decoro que o cargo require, e moverse ~~con~~ ^{en} todol-os medios en que deba facel-o con certa folgura. ?Canto? Velaiquí unha pregunta que me permito facerche pr'a ter unha base da cual partir n'iste aspeito do problema.-

En canto á persona, serías tí, César Alvajar, o meu candidato, o de Abreira e o de outras persoas das que che falaréi n'óutras correspondencias. Tamen-o serías de Alonso Ríos, que dende que morreu Castelao é o Xefe do Consello. Alonso Ríos, que viviu moitos anos en Buenos Aires antes de ir a Galicia pr'a memorabel Asamblea do Estatuto da Cruña, foi un dos precursores do movemento galeguista eiquí. Pol-a sua conducta eixemprar, pola sua verticalidade nas ideias, pol-o seu fervoroso outimismo, Alonso Ríos e oxe, entr'os galegos de Buenos Aires, figura consular e patriarcal inouxetabel e intanxibel. Tamen de Don Manuel Puente, un vello republicano dado por enteiro a causa patriótica de Galicia, xeneroso Mecenas da nosa cultura e da nosa loita, motor das duas cousas. Así mesmo os Presidentes dos Centros Ourense, Coruña e Pontevedrés, do de Betanzos e do de Corcubión, que forman unha Comisión Intersocietaria pra apoiar incondicionalmente o Consello de Galicia e todo o que él representa e siñifica.-

Lee, pois, e relea esta carta, decide é contéstame inmediatamente.

Pro teu mellor goberno, e pra que seipas o carácter que tería o noso representante ahí, quéroche facer unha derradeira advertencia en col da nosa posición política galega. O noso galeguismo non está limitado aos lindeiros dun determinado partido político. Queremos que sexa un movemento espiritual e nacional galego, compatibel con todos, de resurrección total de Galicia. Naturalmente que intransixentemente republicano e democrático, sin a menor concommitancia con ningún xeito de totalitarismo.-

Chegado o intre de que o aytual réximen da península caia, sin perda de minuto, Galicia -aténdose a derradeira eispresión da libre vontade do noso pobo, proclamará e defenderá a sua total autodeterminación política, sin entrar en "esperas" nin postergaciós por ningunha cras de motivos de paitos, oportunistas eleitorales, nin nada d'eso. Despóis da afirmación da nosa persoalidade, si que entraremos en calquera acordá fraternal, cooperación, axuda, etc.; pero dende a nosa posición libre, e, de ser posibles políticamente estreiturada. Non caeremos no erro de volver a perder a oportunidade que perdimos cando se proclamou a República.-

Por eso coidamos de moita urxencia poñer en práctica a túa proposta. Deica agora o noso movemento estivo, certamente, un pouco illado, limitado a Buenos Aires e Galicia. E como tí dis, ten que facer áito de presencia no resto do mundo, especialmente en Europa e no seu pulso vital, que aínda sigue sendo París, onde se deciden e se decidirán moitas cousas.-

Consello de Galiza

-4-

//Volve a pregarche, por eso, que me contestes a seguido de recibir esta carta e, naturalmente, despois de estudiala.-

E nada máis por oxe. Saudos de todos aínda ^{dr}que non te coñecemos persoalmente, mais que te coñecen ao traveso dos teus traballos e das miñas referencias.-

coma quen ^{diria} ~~era~~ coruñesa,

De min recibe unha forte aperta, fraterna e amical,

Ramón Suárez Picallo
Ramón Suárez Picallo

Dirección:
Federico Lacroze 4086
Buenos Aires
Argentina